

Європейська система якості освіти: дослідження і практика

Проект «Підвищення якості дошкільної освіти в Україні»

Якісна освіта і догляд за дітьми від народження до 6-ти років: європейський вимір

Чому це важливо?

- Перші шість років є критично важливими для формування ключових компетентностей і підходів до навчання, які потім впливають на рівень освіти і працевзайнятність
- Велика роль у покращенні навчальних результатів, в т.ч. розвитку соціальних компетентностей
- Діти, які були залучені у формальні програми більше, ніж упродовж одного року, показують кращі результати в математиці (PISA)

Чому це важливо?

- Діти, які не були залучені у програми упродовж одного року перед школою, мають втричі більше шансів бути неуспішними у процесі навчання
- Інклюзивність дошкілля попереджує нерівність і соціальне виключення
- Позитивний вплив на працезайнятність батьків, особливо жінок

Чому це важливо?

- Участь у дошкільних програмах має переваги для усіх дітей, особливо для дітей у складних життєвих ситуаціях
- Участь у дошкільних програмах має переваги як для індивідуальних дітей/сімей, так і для суспільства в цілому: кращі навчальні результати, кращі результати на ринку праці, більш інклюзивне суспільство
- Витрати на дошкілля мають найвищий відсоток повернення у розвиток людського капіталу, ніж у інші рівні освіти

Міжнародні документи

- **Європейська хартія фундаментальних прав людини – усі діти мають право на доступну освіту і догляд високої якості**
- **Цілі сталого розвитку ООН – ціль 4.2. «Усі дівчатка і хлопчики повинні мати доступ до догляду і дошкільного навчання до 2030р»**
- **Конвенція ООН про права дитини (1989р.)**
- **Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю (стаття 24, 2006р.)**

Якими ж є європейські показники?

Подзаголовок

Європейські показники

Повинні бути залучені у дошкільні програми (на базі центрів, на базі сімей, державні і приватні тощо)

- 95% дітей віком від 4-6 років (на період 2017 року цей показник становив 94,8%)
- 33% дітей до 3-ох років до 2010р. (досягнуто)
- 90% дітей віком від 3-ох років до шкільного віку до 2010р. (у 2016р. 86,3%)

А що в Україні?

Подзаголовок

В Україні:

- Загалом 75% дітей віком 3-6 років відвідують заклади дошкільної освіти
- 84,5% у містах
- 57,8% у сільській місцевості

(дослідження Яна Пітерса)

**Інвестування у дошкілля є ефективним лише
тоді, коли воно є ВИСОКОЇ ЯКОСТІ,
ДОСТУПНИМ І ІНКЛЮЗИВНИМ**

Послуги низької якості – негативний вплив на дітей і суспільство

Рекомендації ЄС

- Ключові компетентності для навчання впродовж усього життя (2018)
- Заохочення спільних цінностей, інклюзивної освіти та європейських рамок викладання (2018)
- Європейська рамка якості дошкільної освіти і догляду (2014)

Європейська рамка якості дошкільної освіти і догляду

I. Доступність

II. Педагогічні кадри

III. Освітні програми

IV. Моніторинг і оцінка

Рекомендації ЄС

Вісім ключових компетентностей

Для особистої самореалізації, здорового і сталого стилю життя, працевзайнятості, активного громадянства і соціальної інклюзії:

1. Грамотність

2. Багатомовність

3. Математично-наукова

4. Цифрова і технологічна

5. Міжособистісні

6. Активне громадянство

7. Підприємливість

8. Культурне вираження

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЄС:

I. Забезпечення доступності та інклюзивності:

- Аналіз потреб з боку батьків, забезпечення їхнього вибору
- Усунення бар`єрів для батьків
- Співпраця з усіма батьками
- Залучення УСІХ дітей

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЄС:

II. Підтримка педагогічних кадрів:

- Підвищення статусу професії шляхом створення професійних стандартів, кар'єрного росту
- Покращення якості початкової підготовки та безперервного професійного розвитку
- Забезпечення часу для рефлексії, планування, роботи з батьками, співпраці з іншими фахівцями
- Розвиток компетентностей працювати в умовах багатоманітності

Дослідження: Підтримка працівників дошкільної освіти

Місія Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»

сприяти втіленню освітніх реформ з реалізацією особистісно-орієнтованої, інклюзивної освітньої моделі з активним залученням сімей і громад, шляхом проведення тренінгів для освітян, батьків, представників громадських організацій; надання та реалізації проєктів, спрямованих на забезпечення рівного доступу до якісної освіти для усіх дітей, у тому числі дітей з особливими потребами, дітей – представників етнічних та національних меншин, сімей, які опинилися у кризових ситуаціях; залучення сімей і громад до освітнього та управлінського процесів. Місія Фонду виконується шляхом реалізації програм:

КРОК
ЗА
КРОКОМ

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА
ВІД «А» ДО «Я»

Сайти проєктів Фонду

БАЗА ДАНИХ
освітніх, медичних і
соціальних послуг

Он-лайн база даних
громадсько-активних шкіл

Інклюзивна освіта
для дітей з особливими потребами
в Україні

STEP BY STEP
КРОК ЗА КРОКОМ
Освіта ромських дітей

Головна » Новини

Підтримка працівників дошкільної освіти на державному рівні: дошкільна освіта в Україні

27.06.2018

EARLY CHILDHOOD
WORKFORCE
INITIATIVE
earlychildhoodworkforce.org

country study

Усе більша кількість серйозних доказів впливу дошкільної освіти на розвиток дітей відповідного віку стимулює зусилля з покращення доступу до дошкільної освіти, але в аспекті забезпечення її якості і досі існують проблеми. Хоча досвід показує, що саме кадри є одним із найважливіших факторів впливу на якість послуг закладів, це питання відносно мало досліджене. Завдяки комплексному проєкту для підтримки та розширення спроможності тих, хто працює безпосередньо з дітьми раннього віку, Міжнародна асоціація «Крок за кроком» і Інститут «Результати для розвитку» (R4D) проводять серію національних досліджень для розуміння досвіду та проблем, із якими стикаються працівники цієї галузі в різних країнах. Національні дослідження зосереджуються на різних ролях, включаючи педагогічних

Висновки і рекомендації:

- Початкова підготовка
- Залучення батьків
- Наймання і утримання працівників
- Постійна підтримка педагогів
- Мотивація і задоволення від роботи

Початкова підготовка

- Провести аналіз навчальних програм щодо їхнього змісту і методів
- Розробити професійні стандарти для вихователів
- Переглянути критерії прийому до вищих закладів освіти, включивши такий критерій, як демонстрація інтересу до роботи з дітьми

Залучення батьків

- Перегляд навчальних програм на предмет формування навичок комунікації з батьками

НАЙМАННЯ І УТРИМАННЯ ПРАЦІВНИКІВ

- Збільшення зарплатні вихователям для підняття статусу професії

Супервізія, мотивація

- Забезпечити посаду методиста в кожному дитячому садку або одну посаду на кілька закладів
- Стипендії для мотивованих технічних працівників, щоб підтримувати їхнє просування на посаду вихователя
- Розробити та запустити інформаційні кампанії про важливість дошкільної освіти з метою підвищення статусу вихователів
- Надавати більше інформації про кар'єру в дошкільній освіті серед старшокласників.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЄС:

III. Освітні програми: соціально-емоційний розвиток, загальні навчальні підходи, розвиток мовлення:

- Баланс між соціально-емоційним розвитком, благополуччям і навчанням
- Важливість гри, взаємодії з природою, музичного і фізичного розвитку
- Навчання через гру, білінгвальне навчання
- Можливості для цифрової грамотності відповідно до віку
- Наступність з початковою школою

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЄС:

IV. Прозора система моніторингу та оцінки:

- Інструменти для самооцінювання як частина менеджменту на рівні закладів освіти
- Залучення дітей у процеси оцінювання
- Інструменти для покращення інклюзивності дошкільних послуг (Інструмент Європейської агенції «Інклюзивне освітнє середовище» для саморефлексії)

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЄС:

V. Відповідне фінансування, законодавче і нормативно-правове забезпечення:

- Збільшення фінансування з фокусом на доступність і якість
- Національні рамки якості
- Заохочення інтегрування послуг для сімей і дітей з послугами охорони здоров'я і соціального захисту
- Запровадження політик щодо захисту дітей від будь-яких форм насильства

Дослідження «Підвищення якості дошкільної освіти та догляду за дітьми в Україні», 2018р.

Загальні висновки і рекомендації

1. Причини досить низького охоплення дітей дошкільною освітою:

- Відсутність комплексного підходу до інтегрування дітей з особливими потребами та дітей з родин у складних життєвих обставинах, як на рівні громад, так і закладів дошкільної освіти
- Брак розуміння серед батьків і місцевих громад важливості обов'язковості дошкільної освіти

2. Педагогічні кадри:

- Затеоретизованість початкової підготовки, недостатньо практики
- Брак знань про сучасні педагогічні підходи що базуються на результатах досліджень

Загальні висновки і рекомендації

- Необхідність запровадження практики педагогічного наставництва
- Додаткове стажування студентів, починаючи з першого року навчання
- Низька заробітна плата

3. Освітні програми

- Необхідність посилити роботу з батьками, колегами та місцевою громадою

4. Моніторинг і оцінювання

- Оцінювання та моніторинг не є комплексною системою, в якій стандарти, збір даних, самооцінка та зовнішній моніторинг є інтегрованими та пов'язаними між собою.

Загальні висновки і рекомендації

- Якість послуг у приватному секторі не оцінюється.
- Недостатньо кваліфікованих фахівців із моніторингу / інспекторів, відсутні інструментарій та документи для оцінювання та моніторингу.
- На часі збір точних та актуальних даних на рівні громад щодо збільшення обсягу зарахування дітей з особливими потребами, підготовки кадрів тощо.

5. Управління і фінансування

- На рівні сільських громад не вистачає кадрів для забезпечення перевірки, управління, розробки ефективної системи безперервного професійного розвитку
- Недофінансування є однією з головних проблем, особливо на рівні громад у сільській місцевості